

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De|| EXTREMA VNCTIO-||NE, ORDINE, ET MATRI-||MONIO.|| SINGVLIS LIBRIS
EX-||PLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

VIII. De effectu huius Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54104)

sicut morbus ex peccato vt plurimum oriri solet. Vnde Dominus Matth. 9. paralitico, quem curare volebat, prius dixit *Remittuntur tibi peccata tua*; vt omnes intelligerent, peccata eius causam fuisse morbi: vt etiam alteri, quem ad piscinam curauerat Dominus, dixit Ioan. 5. *Ecce sanus factus es iam noli peccare, ne deterius tibi contingat.*

SECUNDO nota, non esse in hac forma numerandas syllabas, quasi singula sint de essentia; solum enim sententia ad essentiam pertinet, quæ formam habeat deprecatariam, cum Iacobus disertè dicat: *Orent super eum.* & præterea exprimat effectum Sacramenti, ita vt determinet materiam, id est, vñctionem illam. Quamuis autem non sint de essentia singula illa verba; tamen omitti non debent, nec possunt sine peccato, cum habeamus Ecclesiæ disertum præceptum, & longissimam consuetudinem.

TERCIO nota, causas cur forma debeat esse deprecataria, varias assignari, sed illam videri præcipuam, quia hoc Sacramentum est complementum Sacramenti Pœnitentiæ, & quasi pœnitentiæ quædam infirmorum, qui non possunt iam facere opera pœnitentiæ. Idcirco hoc interest inter hæc duo Sacramenta, quod in Sacramento Pœnitentiæ requiritur Confessio, & Satisfactio, & proinde opera laboriosa ex parte suscipientis Sacramentum: vnde ibi est iustitia, & misericordia: in hoc autem Sacramento est sola Dei misericordia, & idèd dicitur: *Indulgeat tibi Deus.* Itaque ad significandum in hoc Sacramento esse remissionem ex sola misericordia, vtimur prece.

CAPVT OCTAVVM.

De effectu huius Sacramenti.

CONVENIT inter Theologos, duos esse effectus huius Sacramenti. VNVM, quod sanat corpus, si ita expedit animæ saluti. ALTERVM, quod abstergit reliquias peccatorum. Conuenit etiam inter omnes, non habere hoc Sacramentum pro effectu characterem, & idèd repeti posse, quando sæpius quis incidit in morbum periculosum,

Vna

Vna tantum est inter Theologos quaestio. Nam quae sine peccatorum reliquiae, non eodem modo omnes explicant. Quidam esse volunt peccata venialia; sed improbabiliter; nam ea possunt sine Sacramento deleri, nec ad ea tollenda, requiritur noua infusio gratiae, quae est effectus omnium Sacramentorum. Itaque si is esset effectus proprius, & praecipuus huius vnctionis: non facile probare possemus eam esse Sacramentum, nec Iacobus diceret: *Si in peccatis fuerit, remittentur ei.* peccata enim venialia omnes habent: nam ut idem ait, cap. 2. *In multis offendimus omnes.* Denique non est tutum restringere ad venialia, quod Iacobus generatim vocat peccatum, & quod in forma dicimus: *Quidquid deliquisti.*

Alij nomine reliquiarum intelligunt pronitatem, siue habitum ex peccato relictum. Sed ij adhuc improbabilius loquuntur: nam de eiusmodi habitu non potest commodè intelligi illud Iacobi: *Si in peccatis fuerit*, neque illud formae Sacramentalis: *Quidquid reliquisti.* DEINDE non videntur tolli eiusmodi habitus per hoc Sacramentum: saepe enim accidit, ut qui conualescunt, eandem pronitatem sentiant ad peccandum, quam antea sentiebant. Nec immeritò: habitus enim contracti per actiones frequentatas, non tolluntur, nisi frequentatione contrariae actionis.

Dico igitur, reliquias peccatorum duplices esse, & utramque absterisionem ad effectum huius Sacramenti proprium pertinere. PRIMVM enim reliquiae dicuntur peccata, quae interdum remanent post omnia alia Sacramenta; siue mortalia, siue venialia sint. Potest enim fieri, ut quis post Confessionem, & Communionem, in peccatum mortale incidat, & ignoret se eo peccato teneri; vnde non poterit illud noua Confessione expiare: potest etiam fieri ut Confessionem, & Communionem non ritè peregerit, & hoc ipsum ignoret. Ista igitur sunt verae reliquiae, quae hoc Sacramento tolluntur, nisi quis obicem ponat. Et hoc indicat Iacobus, cum ait: *Et si in peccatis fuerit.* & Concilium Florentinum cum dicit, effectum esse animae sanationem. & TRIDENTINVM, cum ait, sess. 14. cap. 2. *Si quae delicta sint adhuc expianda, abstergit.* & forma Sacramentalis: *Quidquid deliquisti per visum, tactum, &c.* Denique vnguntur quinque
sensus,

sensus, quia illa sunt quasi quinque ostia, vnde peccata irrant ad animam, vt nimirum fiat generalis quædam expurgatio omnium, quæ remanent peccatorum. Ex quo intelligimus, quàm sit hoc Sacramentum non contemnendum, cum aliquando fieri possit, vt per hoc Sacramentum saluetur is, qui alioqui planè damnandus erat.

DICIT aliquis; Id videtur commune omnibus Sacramentis, vt peccata mortalia tollant, si quæ inueniant, modò non ponatur obex, quia omnia Sacramenta conferunt gratiam, quæ non potest cum peccato mortali consistere: non igitur id est proprium huius Sacramenti. **R**ESPONDEO, omnia quidem Sacramenta id efficere, sed per accidens, hoc autem Sacramentum per se, & propriè hoc facit, quia ad hoc peculiariter est institutum in fine vitæ.

SECUNDO, nomine reliquiarum peccati, venit etiam quidam torpor, & mœror, & anxietas, quæ ex peccato reliqui solet, & quæ maximè hominem morti vicinam vexare potest: de quibus loquitur idem Concilium Tridentinum supra citatum, & sanctus Iacobus, cum ait: *Alleuabit eum Dominus*. Nam sanctus Iacobus breuissimè omnes tres effectus Sacramenti huius complectitur, ac **P**RIMO incipit à leuissimo, id est, à sanitate corporali, cum ait: *Oratio fidei saluabit infirmum*. **S**ECUNDO addit de vno genere reliquiarum: *Et alleuabit eum Dominus*. **T**ERTIO addit de alio genere: *Et si in peccatis fuerit, remittentur ei*.

CAPVT NONVM.

De ministro, & eo qui suscipit Sacramentum Extremæ vñctionis.

MINISTRVM esse presbyterum, id est, sacerdotem, & consequenter Episcopum, si is velit, docent omnia Concilia, & Patres supra citati. Id quod etiam apertè colligitur ex Iacobo: *Inducat presbyteros Ecclesiæ*. Nam etsi vox illa Græca *πρεσβυτερος* ambigua sit, & tam seniore[m] ætate, quàm dignitate significare possit, tamen secundum vsum Scripturæ Testamenti noui, & Ecclesiæ, non significat, nisi sacerdotes. vnde i. Tim.

4 illud: